

■ ■ ■ Hvem avviker ytelsespensjonene? Ikke Banklovkommissjonen, og ikke LO, men bedriftene og livselskapene. LO støtter kommisjonens forslag fordi det gir bedre løsninger for arbeidstagerne, skriver **Eystein Gjelsvik** i LO.

Pensjon, ansvar og forpliktelse

INNLEGG Pensjon

I flere oppslag i den senere tid er det fokusert på at risikoen for lavere pensjoner i fremtiden vil lempes over på arbeidstagerne. Det fremstilles i DN 10. november som at det er Banklovkommissjonens leder Erling Selvig som har skylda for dette, ved å gå inn for å avvikle ytelsesordningene i privat sektor. Det er å rette baker for smed.

Det er finansmarkedet, bedriftene og i særdeleshet livselskapene selv som «står bak» lukking og oppsigelser av ytelsesordningene.

Livsforsikringsselskapene, som for kort tid siden kappløp om å tiltrekke seg ytelsesordninger og fripoliser knyttet til disse, er nå involvert i et rotterace for å bli kvitt forpliktelsene. De tar ikke imot fripoliser (ferdig betalte garanterte

GRUNNLØST. Ingen grunn til å avvikle ytelsesordningene nå, skriver artikkelforfatteren Eystein Gjelsvik

ytelser) fra andre, og tilbyr ikke lengre ytelsesordninger.

Det henger sammen med vedvarende lav avkastning og med krisa i finansmarkedene, samt at selskapene selv ikke i tide har maktet å øke premien for livslange ytelser i takt med at levealderen øker, slik at forpliktelsen i dag er underfinansiert.

Bedriftene har som følge av denne utviklinga stått overfor økte premiebetaling og økt risiko for nye regninger i fremtiden. Det har ført til overgang til innskuddsordninger der all risiko veltes over på arbeidstagerne.

77 Det er helt urealistisk å tro at vi kan få en framtid der arbeidsgivere flest og livselskaper tar all risiko

Det er selvsagt meningsløst å legge skylda på Banklovkommissjonen for dette. Når kommisjonen har foreslått at en går over til nye ordninger, er det fordi disse på en bedre måte fordeler risikoen mellom partene selskaper, arbeidsgivere og arbeidstager. Dermed er det

håp om at en kan få nye produkter, såkalte hybrider, som gir bedre fordeling av risikoen.

For arbeidstagerne er dette en bedre løsning enn å stå og se på at ytelsesordningene erstattes av innskuddsordninger uten noen form for garantier.

LO har derfor støttet hovedlinjene i Banklovkommissjonens forslag.

Det er helt urealistisk å tro at vi kan få en framtid der arbeidsgivere flest og livselskaper tar all risiko, så lenge det er bedriftene som har frihet til å bestemme pensjonsordning. Likevel er det ingen grunn til å avvikle ytelsesordningene nå, så

lenge det fortsatt fins bedrifter som etterspør disse ordningene og selskapene i fremtiden justerer premien for økt levealder.

Derfor har LO og de andre arbeidstagerorganisasjonene gått inn for en adgang til å videreføre ordningene for dem som har mindre enn 15 år igjen av opptjeningen, slik at disse gruppene ikke rammes i en fase da det kreves særlig høye premier for å oppnå en forventet ytelse.

Samtidig er det viktig at livselskapene som har påtatt seg et ansvar for å betale en livsvarig ytelse, settes i stand til å ta sitt ansvar. Det er de som har

Ytelsespensjonen er ikke død

INNLEGG Pensjon

Banklovkommissjonen vil tvinge de 300.000 arbeidstagerne som har ytelsespensjon inn på ny pensjonsordning neste år, ifølge DN 9. november.

Som deltager i Banklovkommissjonen vil vi presisere at kommisjonen på ingen måte har tatt stilling til, eller fremmet, et slikt forslag. Det arbeides med en oppfølging til NOU-en. Der må det tas hensyn til kommentarene som har kommet i høringsrunden.

Hvis det skal legges opp til frihet i valg, er det ingen grunn til

å forby dagens produkter. Vi mener at ytelsesordninger har mange gode sider som kan være ønsket av arbeidsgivere og arbeidstagerne.

Om ikke forsikringsselskapene vil tilby dem, bør det være mulig å opprette pensjonskasser som kan tilby dette produktet i en form tilpasset folketrygdreformen. Alle ordninger i offentlig sektor, det vil si i stat og kommune, er ytelsesordninger.

■ Knut Aarbakke, leder i Akademikerne

Knut Aarbakke.

Kutt uten konsekvenser?

INNLEGG Pensjon

Mangel på konsekvensanalyser kan føre til for dårlige forslag fra Banklovkommissjonen. Banklovkommissjonen har kommet med forslag til en ny tjenstepensjonsordning i privat sektor (NOU 2012:13 Pensjonslovene og folketrygdreformen II). Det er denne som ut fra artikkelen i DN fredag skal erstatte ytelsesordninger.

Utredningen inneholdt flere særmerknader. I høringsrunden har det florert med innvendinger og spørsmål. De aller fleste høringsinstansene har forbeholdt seg retten til å ta en helhetlig vurdering av den nye ordningen når de ser hva Banklovkommissjonen kommer med i den oppfølgende utredningen

som de nå jobber med. Disse uttalelsene kommer også fra instanser som er representert i Banklovkommissjonen.

Sjelden har det vært så mye uenighet i en offentlig utredning på pensjonssiden, med tilsvarende uenighet i høringsrunden.

Som fageksperter på området mener vi at dette blant annet skyldes at utredningen ikke følger utredningsinstruksen. Der heter det at offentlige utredninger skal inneholde konsekvensutredninger. Det heter videre:

«Konsekvensutredningene skal omfatte konsekvensene for statlig, fylkeskommunal og kommunal forvaltning og for private, herunder næringsvirksomhet og enkeltpersoner. Konsekvensene skal tallfestes så langt dette er mulig.»

Den Norske Aktuarforening har i sin høringsuttalelse påpekt

den totale mangel på konsekvensanalyser i utredningen.

Det må kunne kreves av et forslag til en mulig total omlegging av tjenstepensjon i privat sektor at forslaget er grundig utredet og at det har vært tid og mulighet for alle berørte parter til å vurdere konsekvensene og om det er dette de ønsker.

Det pågår en dragkamp mellom forsikringsselskapene, arbeidsgivere og arbeidstagerne i dette arbeidet. Den Norske Aktuarforening tar ikke stilling i saken, men mener at en så viktig sak ikke kan avgjøres uten grundige analyser og åpen debatt med alle berørte.

■ Erik Falk, formann i Den Norske Aktuarforening, og Sissel Rødevand, leder av høringsarbeidet i Den Norske Aktuarforening